

سوال

یکی به من گفت: من از شیخ عدنان ابراهیم شنیدم که می‌گفت: همه‌ی مسلمانان وارد بهشت می‌شوند؛ بنابراین هر کاری دلت می‌خواهد بکن! بعد به من گفت: وقتی همه بهشتی هستیم چرا باید نماز بخوانیم؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

اولاً:

این شخص یعنی **عدنان ابراهیم** کسی نیست که بتوان از وی دین را یاد گرفت و نباید به حرفش گوش داد، زیرا انحرافات علمی و عقیدتی بسیاری دارد.

همینطور ایشان از علمایی نیست که بتوان به وی رجوع کرد، بلکه همانطور که اهل سنت در این دوران هشدار داده‌اند، از انحرافات علمی و منهجی و عقیدتی بسیاری رنج می‌برد.

برای شناخت وی و انحرافاتش به این لینک [مراجعه کنید](#): (عربی)

ثانیاً:

بر اساس نصوص کتاب و سنت و اجماع سلف امت، کسی که ذره‌ای از ایمان در دلش باشد در آتش ماندگار نمی‌شود، و اگر به سبب گناهان خود وارد آتش شود تا وقتی که خداوند بخواهد در آن می‌ماند، سپس خارج شده و وارد بهشت می‌شود.

بخاری (۴۴) و مسلم (۱۹۳) از انس روایت کرده‌اند که رسول الله - صلی الله علیه و سلم - فرمود: **هر که لا اله الا الله بگوید و در دلش به اندازه‌ی یک دانه جو خیر و نیکی باشد، از آتش جهنم بیرون آورده می‌شود، و از آتش بیرون آورده می‌شود کسی که لا اله الا الله بگوید، و در دلش به اندازه‌ی وزن یک دانه گندم از خیر و نیکی باشد، و از آتش بیرون آورده می‌شود کسی که لا اله الا الله بگوید و در دلش هم وزن ذره‌ای نیکی باشد.**

شیخ ابن باز (رحمه الله)، می‌گوید: کسی که اهل توحید باشد و به الله شرک نیاورد بهشتی است حتی اگر مرتکب زنا و دزدی شود، و همینطور اگر دیگر گناهان مانند: بدی با پدر و مادر و ربا و شهادت دروغ و مانند آن را انجام دهد، چرا که گناهکار

تحت مشیئت و اراده‌ی پروردگار است، اگر بخواهد او را می‌آمزد، و اگر بخواهد به اندازه‌ی گناهی که کرده - در صورتی که توبه نکرده باشد - عذابش می‌دهد، و اگر وارد آتش شود و عذاب

ثالثاً:

سخن این شخص که **همه‌ی مسلمانان وارد بهشت می‌شوند**، بنابراین هر کاری دوست داری بکن. سخنی است باطل که مخالف ضروریات دین است، از جمله دعوت به طاعت الله و ترغیب به آن و هشدار نسبت به انجام گناهان، و ترساندن از عاقبت آن. همینطور در تناقض با رسالت همه‌ی پیامبران است که از ما **عبادت** پروردگار را خواسته‌اند، و به آن امر کرده‌اند. خداوند متعال می‌فرماید:

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكذِّبِينَ [نحل: ۳۶]

(در حقیقت در میان هر امتی پیامبری برانگیختیم [تا بگوید که] الله را عبادت کنید، و از طاغوت دوری گزینید. پس از ایشان کسی است که الله [وی را] هدایت کرده، و از ایشان کسی است که گمراهی بر او سزاوار است؛ بنابراین در زمین بگردید و ببینید عاقبت تکذیب کنندگان چگونه بوده است).

خداوند، پیامبران را برای اصلاح عقاید و اعمال و اخلاق مردمان فرستاده است، تا جایی که پیامبر (صلی الله علیه وسلم) تقریر نموده‌اند که اساس دعوت ایشان برای اصلاح همه جانبه‌ی زندگی فرد است:

از ابوهریره (رضی الله عنه) روایت است که رسول الله (صلی الله علیه وسلم) فرمودند: **همانا مبعوث شده‌ام تا اخلاق نیک را به کمال رسانم**. به روایت احمد (۸۹۵۲) و دیگران. علامه آلبنانی این روایت را در **صحیح الجامع** (۲۳۴۹) صحیح دانسته است.

نصوص واضحی که دال بر وجوب اطاعت از الله و پیامبر او، و هشدار نسبت به سرپیچی از امر آنان وارد شده بیشتر از آن است که بشود در این مجال گرد آورد، از جمله:

الله متعال می‌فرماید: **وَ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ** [آل عمران: ۱۳۲]

(و از الله، و پیامبر، اطاعت کنید، امید است که مورد رحمت قرار گیرید)

و می‌فرماید:

وَ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ احْذَرُوا فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّمَا عَلَي رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ [مائده: ۹۲]

و از الله اطاعت کنید و از پیامبر اطاعت کنید، و [از سرپیچی آنان] برحذر باشید؛ پس اگر روی گردانید بدانید که بر عهده‌ی پیامبر ما فقط رساندن [پیام] آشکار است).

و نسبت به سرپیچی از امر خدا و پیامبرش هشدار داده، می‌فرماید:

فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ [نور: ۶۳]

(پس کسانی که از دستور او سرپیچی می‌کنند از این بترسند که فتنه‌ای به آنان برسد، یا دچار عذابی دردناک شوند).

و می‌فرماید:

وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُهِينٌ [نساء: ۱۴]

(و هر که از [امر] الله و پیامبرش سرپیچی کند، و از حدود او پا فراتر نهد، وی را به آتشی درآورد که جاودانه در آن می‌ماند، و برای او عذابی خفت‌آور است).

و می‌فرماید: وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا لِمُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا [احزاب: ۳۶]

(و هیچ مرد و زن مومنی را نسزد که هرگاه الله و پیامبرش به کاری فرمان دهند برای آنان در کارشان اختیاری باشد، و هر کس الله و پیامبرش را نافرمانی کند قطعا دچار گمراهی آشکاری گردیده است).

از سوی دیگر، این با حکمت خداوند در آفرینش جنیان و انسان‌ها در تضاد است؛ چرا که پروردگار متعال، می‌فرماید: وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ. [ذاریات: ۵۶]

(و جنیان و انسان‌ها را نیافریده‌ام مگر برای آنکه مرا عبادت کنند!)

اما این سوال باطل را می‌توان از چند جهت پاسخ داد:

اولا:

مومن بهشت را به واسطه‌ی عمل و تلاش خود به دست می‌آورد، نه با نام یا دینی که به ارث برده است، زیرا خداوند متعال می‌فرماید:

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍّ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْ لَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ

لَقَدْ جَاءَتْ رَسُولُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ وَنُودُوا أَنْ تُلْكُمُ الْجَنَّةَ أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ [اعراف: ۴۳]

(و هرگونه کینه‌ای را از سینه‌هایشان می‌زداییم، از زیر [کاخ‌های] شان نه‌ها جاری است، و می‌گویند: ستایش الله را که ما را به این [راه] هدایت نمود، و اگر الله ما را راهنمایی نمی‌کرد ما خود هدایت نمی‌یافتیم؛ در حقیقت فرستادگان پروردگار ما حق را آوردند، و به آنان ندا داده می‌شود که این همان بهشتی است که آن را به [پاداش] آنچه انجام می‌دادید، میراث یافته‌اید).

و می‌فرماید: الَّذِينَ تَتَوَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ. [نحل: ۳۲]

(کسانی که فرشتگان جانشان را در حالی که پاکند می‌ستانند، [و به آنان] می‌گویند: سلام بر شما باد، به [پاداش] آنچه انجام می‌دادید به بهشت داخل شوید)

و می‌فرماید: كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ. [طور: ۱۹]

(به [پاداش] آنچه] انجام می‌دادید، بخورید و بنوشید؛ گوارایتان باد)

و می‌فرماید: إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلَالٍ وَعُيُونٍ (۴۱) وَفَوَاحِشٍ مِمَّا يَشْتَهُونَ (۴۲) كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿﴾ [مرسلات: ۴۱-۴۳]

(متقیان در زیر سایه‌ها و کنار چشمه‌ساران هستند (۴۱) و با میوه‌هایی که دوست دارند (۴۲) به [پاداش] آنچه می‌کردید بخورید و بیاشامید؛ گوارایتان باد) [مرسلات: ۴۳ - ۴۱]

ثانیا:

حتی اگر فرض کنیم که الله متعال برای بنده‌ای چنین مقدر نموده که وارد بهشت بشود، باز هم او مامور است که عمل نیک انجام دهد و انجام کارهای اهل بهشت برایش آسان می‌شود تا در نهایت بهشتی شود؛ بنابراین میان تقدیر سابق و شرع واجب هیچ تعارضی نیست و این چیزی است که ضرورتا از دین دانسته می‌شود، چرا که الله متعال بندگانش را امر نموده تا به تقدیر ایمان بیاورند و در عین حال عمل و تلاش را برایشان واجب گردانده است.

از علی رضی الله عنه روایت است که گفت: رسول الله (صلی الله علیه وسلم) در تشییع جنازه‌ای بود، پس چیزی را برداشت و با آن شروع به خط کشیدن بر زمین نمود، سپس فرمود: **هیچ‌یک از شما نیست مگر آنکه جایگاهش در بهشت یا دوزخ برایش نوشته شده است** گفتند: ای فرستاده‌ی خدا، [حال که چنین است] پس چرا به [تقدیر] نوشته شده‌ی خودمان تکیه نکنیم و عمل را رها نسازیم؟ فرمود: **تلاش کنید، زیرا هر کس برای آنچه برایش آفریده شده (بهشت یا جهنم) کارش آسان می‌شود. کسی که اهل سعادت است عمل اهل سعادت برایش آسان گردانده می‌شود و کسی که اهل شقاوت است عمل اهل شقاوت برایش آسان می‌شود** سپس این آیه را خواند: **فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَاتَّقَى (۵) وَصَدَقَ بِالْحُسْنَى (۶) فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْيُسْرَى...**

(اما آنکه عطا کرد و تقوا پیشه نمود (۵) و [پاداش] نیکوتر را راست شمرد (۶) به زودی راه او را به سوی آسانی هموار خواهیم ساخت) به روایت بخاری (۴۹۴۹) و مسلم (۲۶۴۷).

ثالثاً:

به او می‌گوییم: بله، جز مسلمان هیچکس وارد بهشت نمی‌شود و هرکه هم‌وزن زره‌ای ایمان در دلش باشد از جهنم بیرون آورده می‌شود؛ اما چه باعث می‌شود خود را از این در امان بدانی که به سبب گناهانت و دوری از طاعت پروردگار، فتنه و شرک و گمراهی در دلت راه نیابد [و با کفر از دنیا بروی؟] در حالی که الله متعال گناهکاران را هشدار داده و فرموده است:

فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ. [صف: ۵]

(پس چون [از حق] برگشتند، الله دل‌هایشان را برگردانید)

این را نیز باید بدانیم که پذیرش اعمال شخص و جایگاهش در آخرت، همه به پایان کارش بستگی دارد؛ بنابراین، چه کسی تضمین می‌کند که اگر بر همین مسیر گناه و طغیان پیش برود، زندگی‌اش با ایمان به پایان می‌رسد؟

از عبدالله بن مسعود (رضی الله عنه) روایت است که گفت: رسول الله (صلی الله علیه وسلم) که راستگو و تصدیق شده است، فرمود: آفرینش هر یک از شما چهل روز در شکم مادرش یکجا می‌شود، سپس به همان مدت به صورت خون بسته می‌ماند، سپس به همان مدت به صورت تکه گوشتی جویده شده، باقی می‌ماند، سپس الله ملائکه‌ای را می‌فرستد و او را به چهار سخن امر می‌کند، و به وی گفته می‌شود که کارش و روزی‌اش و اجلش و اینکه بدبخت است یا خوشبخت را بنویس، سپس در وی روح دمیده می‌شود؛ پس کسی از شما چنان اعمال [نیک] انجام می‌دهد که میان او و بهشت به جز یک گز فاصله نمی‌ماند، آنگاه نامه‌اش بر وی پیشی می‌گیرد و عمل اهل آتش را انجام می‌دهد، و [کسی دیگر] عمل [اهل آتش] را انجام می‌دهد تا آنکه میان او و آتش جز یک گز فاصله نمی‌ماند، آنگاه نوشته‌اش بر او پیشی می‌گیرد و عمل اهل بهشت را انجام می‌دهد. (متفق علیه).

همچنین از سهل بن سعد ساعدی (رضی الله عنه) روایت است که رسول الله (صلی الله علیه وسلم) فرمودند: بی‌شک شخص آنطور که مردم می‌بینند عمل اهل بهشت را انجام می‌دهد در حالی که از اهل آتش است، و شخص دیگر در ظاهری که مردم می‌بینند کارهای اهل آتش را انجام می‌دهد، در حالی که از اهل بهشت است، در حالی که [نتیجه‌ی نهایی] کارها به پایان [کار]، بستگی دارد. (متفق علیه)

و الله اعلم.